

This document has been produced with the financial assistance of the European Union. The contents of this document are the sole responsibility of Rec-caucasus and can under no circumstances be regarded as reflecting the position of the European Union.

ეს პუბლიკაცია დაიბეჭდა ევროკავშირის ფინანსური მხარდაჭერით. პუბლიკაციაში წარმოდგენილ მასალაზე პასუხისმგებელია კავკასიის რეგიონული გარემოსდაცვითი ცენტრი და არ გამოხატავს ევროკავშირის პოზიციას

კავკასიის რეგიონული გარემოსდაცვითი ცენტრი
საქართველო, 0179 თბილისი
ი. ჭავჭავაძის გამზირი, 23. მე-2 სართული
ტელ.: +995 32 2253649 / 2253648; ფაქსი: +995 32 2916352
ელ. ფოსტა: info@rec-caucasus.org
www.rec-caucasus.org

The Regional Environmental Centre for the Caucasus
23, Chavchavadze Ave; 2nd floor
0179 Tbilisi, Georgia
Tel: +995 32 2253649 / 2253648; Fax: +995 32 2916352
E-Mail: info@rec-caucasus.org
www.rec-caucasus.org

კლიმატის სვლილებისადმი საანაკტასიო ღონისძიებების განსაზღვრა და მათი განხორციელება სამხრეთ კავკასიის არიდულ და სემი-არიდულ ეკოსისტემებში, აბროზიომრავალფეროვნების კონსერვაციისა და მდგრადი გამოყენების უზრუნველყოფის მიზნით

კავკასიის ეკორეგიონი გამოირჩევა სასოფლო-სამეურნეო ჯიშებისა და მათი ველური ფორმების დიდი მრავალფეროვნებით. არსებული აგრობიომრავალფეროვნების შენარჩუნებას დიდი მნიშვნელობა აქვს როგორც სოფლის მეურნეობის მდგრადობის თვალსაზრისით, ასევე, ადგილობრივი თემების კეთილდღეობისათვის, რაც განსაკუთრებით აქტუალური გახდა კლიმატის ცვლილების პირობებში.

კლიმატის ცვლილების გამო მოსალოდნელია აგრობიომრავალფეროვნების შემცირება არიდულ და სემი-არიდულ ეკოსისტემებში, რომელთა მონყვლადობაც კლიმატის ცვლილების მიმართ დადასტურებულია სამხრეთ კავკასიის სამივე ქვეყანაში ჩატარებული კვლევებით.

პროექტი, „კლიმატის ცვლილებისადმი საადაპტაციო ღონისძიებების განსაზღვრა და მათი განხორციელება სამხრეთ კავკასიის არიდულ და სემი-არიდულ ეკოსისტემებში, აგრობიომრავალფეროვნების კონსერვაციისა და მდგრადი გამოყენების უზრუნველყოფის მიზნით“ ხორციელდება კავკასიის რეგიონული გარემოსდაცვითი ცენტრის მიერ.

პროექტის მიზანია სამხრეთ კავკასიის ქვეყნებში, განსაკუთრებით მონყვლად არიდულ და სემი-არიდულ ეკოსისტემებში, კლიმატის ცვლილების ზეგავლენისადმი საადაპტაციო შესაძლებლობების განვითარება აგრობიომრავალფეროვნებისა და ადგილობრივი მოსახლეობისათვის საარსებო წყაროს შენარჩუნების მიზნით.

პროექტის ამოცანები

- აგრობიომრავალფეროვნების კონსერვაციისა და კლიმატის ცვლილებისადმი ადაპტაციის ხელშეწყობა ეროვნულ და ადგილობრივ დონეებზე შესაბამისი პოლიტიკის შემუშავებითა და დანერგვით.
  - ინსტიტუციური და ინდივიდუალური შესაძლებლობების გაძლიერება, რათა ხელი შეეწყოს არიდულ და სემი-არიდულ ეკოსისტემებში აგრობიომრავალფეროვნების შენარჩუნებას და მოსახლეობის კეთილდღეობის ამაღლებას კლიმატის ცვლილების პირობებში.
  - კლიმატის ცვლილებისადმი საადაპტაციო ღონისძიებების შემუშავება და განხორციელება, რათა მდგრადი სასოფლო-სამეურნეო მეთოდების დანერგვის გზით გაუმჯობესდეს ადგილობრივი თემების მზადყოფნა.
- პროექტი წვლილს შეიტანს ადგილობრივი მოსახლეობის საარსებო წყაროების შენარჩუნებასა და სიღარიბის დაძლევაში, ხელს შეუწყობს რა:**
- იმ პრობლემების უკეთეს გაცნობიერებას, რომლებიც გამოწვეულია ეკოსისტემებზე, სასოფლო-სამეურნეო წარმოებასა და სასურსათო უსაფრთხოებაზე კლიმატის ცვლილების ზემოქმედებით;
  - საადაპტაციო პრაქტიკის დანერგვას;
  - დაგეგმვის პროცესში კლიმატის ცვლილების საკითხების ასახვას, შესაბამისი საკანონმდებლო და ინსტიტუციური გარემოს გაუმჯობესებით;
  - ადგილობრივი შესაძლებლობების განვითარებას და მიღებული საუკეთესო გამოცდილების გავრცელებას სამხრეთ კავკასიის ქვეყნებში.

პროექტი არის რეგიონული და განხორციელდება სამი წლის განმავლობაში (2011-2014 წწ.) სამხრეთ კავკასიის სამივე ქვეყანაში (საქართველო, სომხეთი და აზერბაიჯანი) ევროკომისიის ფინანსური მხარდაჭერით. პროექტის თანადამფინანსებელი-გერმანიის საერთაშორისო თანამშრომლობის საზოგადოება (GIZ).

პროექტის ფარგლებში განხორციელდება შემდეგი ღონისძიებები:

- აგრობიომრავალფეროვნების ინვენტარიზაცია და კლიმატის ცვლილებისადმი მონყვლადობის შეფასება შერჩეულ არიდულ და სემი-არიდულ ეკოსისტემებში.
- ბიომრავალფეროვნებისა და სოფლის მეურნეობის სფეროებში არსებული ეროვნული/ადგილობრივი განვითარების სტრატეგიებისა და გეგმების ანალიზი, მათში კლიმატის ცვლილებასთან დაკავშირებული საკითხების ასახვის მიზნით.
- არსებული ინსტიტუციური შესაძლებლობების შეფასება, ეროვნული/ადგილობრივი განვითარების პოლიტიკასა და სტრატეგიებში აგრობიომრავალფეროვნებისა და კლიმატის ცვლილებისადმი ადაპტაციის საკითხების ასახვის მიზნით.
- ტრადიციული სასოფლო-სამეურნეო პრაქტიკისა და ადგილობრივი ცოდნის შეფასება კლიმატის ცვლილებისადმი ადაპტაციის შესაძლებლობების გამოვლენის მიზნით.
- ტრენინგების ორგანიზება გადანყვეტილების მიმღები პირებისათვის და ადგილობრივი მოსახლეობისათვის, აგრობიომრავალფეროვნების შენარჩუნებისა და მდგრადი სასოფლო-სამეურნეო პრაქტიკის მნიშვნელობაზე კლიმატის ცვლილებასთან დაკავშირებული რისკების შემცირებაში.
- საზოგადოებრივი მონიტორინგის სისტემის ჩამოყალიბება ეკოსისტემებზე კლიმატის ცვლილების შეფასებისათვის.
- კლიმატის ცვლილებისადმი ადაპტაციის საპილოტე პროექტების განხორციელება შერჩეულ თემებში.
- საინფორმაციო კამპანიები მიღებული გამოცდილების გავრცელების მიზნით.

Identification and implementation of adaptation response to Climate Change impact for Conservation and Sustainable use of agro-biodiversity in arid and semi-arid ecosystems of South Caucasus

The Caucasus Region is exceptional for its agricultural species and a large variety of its wild relatives. Preservation of existing agrobiodiversity has a great importance for agricultural sustainability and the welfare of local community. This has become especially noticeable since the climate change.

Because of the climate change the serious decrease of agrobiodiversity in arid and semi-arid ecosystems is expected, the vulnerability of which is confirmed by number of studies in all three South Caucasus countries.

The project "Identification and implementation of adaptation response to Climate Change impact for Conservation and Sustainable use of agro-biodiversity in arid and semi-arid ecosystems of South Caucasus" is implemented by Regional Environmental Centre of the Caucasus (RECC).

Overall objective of the project is to build adaptive capacities in the South Caucasus countries to ensure resilience of agro-biodiversity of especially vulnerable arid and semi-arid ecosystems and local livelihoods to climate change.

The specific objectives of the projects are as follows:

- To promote agro-biodiversity conservation and adaptation to Climate change through introduction of supportive policy framework at national and local level
- To improve institutional and individual capacity for sustaining agro-biodiversity in arid and semi-arid ecosystems and increasing livelihood level in face of climate change
- Support in development and implementation of adaptative measures to improve resilience of local communities to future climate change through introduction of sustainable agricultural practices in selected regions

The project will contribute to the promotion of sustainable livelihood and alleviation of poverty via better understanding of problems related to climate change impact, its socio-economic dimension particularly affecting ecosystem integrity, rural production and food security by introducing of adaptation practices, developing regulatory and institutional framework to consider climate change issues in planning, enhancing local capacities for sustaining their livelihood level in face of climate change and developing the replication strategy to extend results of the activities and upscale best practices in other regions of the South Caucasus.

The project has the regional scope and will be implemented for 3 years (2011-2014) in all three South Caucasus Countries (Armenia, Azerbaijan, Georgia) with the financial support of EC. The project is co-financed by German International Cooperation Society (GIZ).

The following activities will be implemented within the framework of the project:

- To conduct field inventories and develop vulnerability profiles for agro-biodiversity resources in priority areas of the most vulnerable arid and semi-arid ecosystems
- To conduct gap analysis of the national/local development strategies and plans related to conservation of biodiversity and agriculture in light of climate change aspect
- To review the existing institutional capacities at national/local levels to mainstream agro-biodiversity and climate change adaptation issues into national/local development policies and plans
- To review traditional farming systems and local knowledge on agro-biodiversity production to outline their adaptive characteristics to cope with the changes in climatic conditions
- To organise series of training programmes for decision makers and local population on value of agro-biodiversity and sustainable agricultural practices to reduce climate change risk
- To develop methodology and introduce public monitoring system for assessing climate change impact on ecosystem
- To implement pilot adaptation projects in selected communities
- To conduct information dissemination campaigns on replicating good experience from conducted adaptation activities to other communities of all three countries

